

અમલ પ્રસન્ન

કડોદરા શેઠરની સુંદર ગરબી.

પ્રજાસર

જાણી

ગુજરાત વિધાપીઠ પ્રધાન
અધ્યક્ષ
ગુજરાત ડીપાર્ટમેન્ટ

૨૬-૦૬-૮૨

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાયિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૨૮-૦૬ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ વડોદરા દાસ્તગી મુંદર

૩૧૨૫

વિષય ૬૮૪

શ્રી.

અંબા પ્રસન્ન.

તદન નવી.

વડોદરા શહેરની સુંદર ગરબી,

તથા

શ્રીમંત સરકાર મહારાજ સાહેબ સયાજીરાવ

ગાયકવાડ ગુર્જર ખંડાધિપતિ; એમના

શહેરનું વર્ણન.

ભાગ ૧ લો.

સને ૧૮૬૭ના ૨૫માં આક્ટ મુજબ રજીસ્ટર કરાવી છે,
ને તેના માલિકે સર્વ હક પોતાને સ્વાધીન રાખ્યા છે.

પ્રસ્તાવના.

સુજ્ઞાનહરો ! વટપુર, વીરક્ષેત્ર, અથવા વડોદર. એ ભગતી ગાદીનું અલખેલી પુરાતની નગર છે. પૂર્વના સમયમાં તેમાં અનેક નામાંકિત શેઠીઆઓ થઈ ગયેલા છે. એક સમય એવો હતો કે સમુદ્ર મંથનમાંથી નીકળેલી લક્ષ્મીએ જાણે આજ શહેરમાં નિવાસ કર્યો હોય એમ ભાસતું હતું તથાપિ કાળ ચક્રની ગતિમાં સપડાતાં હાલ સાપ ગયાને લીસોટા રહ્યા એમ જણાય છે કહેવત પણ આજે છે કે

॥ રતનજી કહાનદાનાં રોડાં, સામળ બહેચરનાં તોડાં. ॥

॥ હરિભક્તનું સદાગ્રત ને લલુ બહાદુરના ઘોડાં. ॥

એ પ્રમાણે વીરક્ષેત્રના શેઠીઆઓએ ખંડીયા રાજ સમાન ઐશ્વર્ય ભોગવતા, તે સમય બદલાઈ હાલ એક કવિએ કહ્યું છે તે પ્રમાણે.

॥ નામ રહંતાં ઠાકરાં ઝાઝ્યા નહિ રહંત. ॥

॥ કીર્તિ કેરાં કોટડાં પાડ્યા નહિ પડંત, ॥

દશા આવેલી છે. તથાપિ તેવા મહાજનોની કીર્તિ અમર કરવા તથા તેમના આધુનિક અનુજ્ઞેનાં નામ આગળ આણુવા શહેરના ચાર દરવાજાની અંદર જે જે વ્યાપારની જુની દુકાનો છે તેમનું વર્ણન આ કાવ્યમાં કરેલું છે. વ્યાપાર એ સર્વ પ્રવૃત્તિમાં પ્રખટ છે, સ્વતંત્રતાનો સિંધુ છે, હૃદયીનો ઝાડીલો છે અને ભારત ભૂમિનો સખરસ છે તેના સેવકોને પ્રાસદ્ધિમાં મુકવા એ હાલના જમાનાનું કર્તવ્ય છે. એવાજ ઉદ્દેશથી હાલમાં વડોદરા શહેરના ચાર દરવાજા વચ્ચે જે જે લોક વ્યાપારમાં આગળ વધ્યા છે તેમનાં નામ સુપ્રસિદ્ધ કરવા શ્રમ બહેરેલો છે. આશા છે કે આધુનિક સમયના હિંદુ મુસલમાન સર્વ ગૃહસ્થો આ એક અદ્યપ્યુધિના મંથ કર્તાને સાહાય્ય આપી પોતાને તથા મંથ કર્તાને કૃતાર્થ કરશે.

લી. સર્વનો દાસ,

ગોવિંદરાવ માધવરાવ સેલાર.

ગરબો.

(રાગ-નમું નમુરે હું નરહરીલાલ.)

જેનાં પુર્વજનમનાં લાગ્ય વડોદરું જોવાશે.

મોટારાજનના જે રાજ દર્શન લેવાશે.

દેવરૂપમાં ધન્ય થયા જેવા દશરથજીના પરીવાર રે

રાવ સયાજી પ્રભુ રાજના પુત્ર પૌત્ર અનીવાર-શુરવીર દેખાશે

॥ જેના ॥ પૃ૦

પાણીના દરવાજે બુવો વડોદરાનું નાક રે

રાજ લીધું ત્યારે પુર્વ દીશાથી કરયા ધરમ ખડુ લાખ ॥ વડોદરું. ૧

આજવેથી તો પાણી મંગાવ્યું ઘણા કરયા છે ઉપકાર રે

અધા શહેરમાં લાઇટ કરાવી વીજળીનો લપકાર વડોદરું. ૨

અગડમાં હાથી કરે કુસ્તીયો લાંગે હાત મારે ટકરો રે

પાપટ છોટે તોય ફરાવે બનેટ ચકરપર ચકરો વડોદરું. ૩

વજ્ર મુઘીની જોડ લઠે લોહી લઢાણુ થઈ કરે સલામ રે

કૃષ્ણ પા-અંપાપા એઓને કડા કંઠીનાં ઇનામ વડોદરું. ૪

જગન્નાથ રોડ રાજતલાવ થઈ દરવાજામાં આવીયે રે

હકીમ સાહેબની દવા લેવી હોય રજબઅલીના ત્યાં જઈએ

વડોદરું. ૫

લદરમાં છે સુખા કચેરી વણીકર સાહેબ એસે રે

જે રુક્ષમાં અન્યાં નહી જાય તો વહીવટદાર હાંડ લેશે વડોદરું. ૬

ફાટોઆફની છળી પાડવા મનમાં આવે ઢોંશરે
 રાજગોરજી સર્વ ખુબીનું કામ કરે બહુ જોસ. વડોદર. ૭
 ચાંદી, સોનાની તોપો જોવા દીલમાં લાગે ખીકરે
 * હબસીના હાથે હથીયાર જોઈ કોઈ નહી આવે નજીક
 વડોદર. ૮

માતોશ્રી જમનાબાઈનું છે દવાખાનાનું નામ રે
 અનાથ લોકો દવા લેવાને આવે ઘણું એક ગામ વડોદર. ૯
 નજરબાગમાં નજર ઠરે એવું જબ્દેર ખાનાનું માનરે
 હીરા મોતી માણેક જોઈ થઈશું ત્યાં બેભાન વડોદર. ૧૦
 કાલીદાસ લેલાભાઈ સુસ્તવાળા ખીડી તંબાકુ વેચેરે
 આહુકની તો ગરહંમગરદી કરી તારીફ માલ લે છે. વડોદર. ૧૧
 ડાલા હાથે પુલપાનને કાકા સાહેબનો મહેલરે
 હાહાસાહેબ તો બગીચે બેસી કરે શેહરમાં સેહેલ વડોદર. ૧૨
 નોક ઝાકન. લોક પ્રાણથી રાજે ટેક બહુ આઘીરે
 મનની વાતો ખીજે શું બાણે જેની તેનેજ તે લાગી વડોદર. ૧૩

(માંડવીથી તે ગોવા દરવાજા સુધી.)

વિઠલરાવજી મેહેલ આગળ બહુ છે સારો જોવાનો
 ચરણ કાશીજીની પેઢી સામે છે વેપાર નાણા ધીરવાનો
 વડોદર. ૧૪

પટોળીયાપોળ ઘંટિઆડા થઇ રાજગુરૂની પોળરે
 કીલેદારજી હાથીએ બેઠા ઘરેણા પેહેરેયા ઝકઝોળ વડોદર. ૧૫
 મોટા પંડિત જતી સંન્યાસી આવે શહેરમાં દૂરવારે
 વેપારી લોકો પગે લાગે તોય નાસે ત્યાંથી બેપરવા. વડોદર. ૧૬
 દારકાના ત્યાંથી બરણી લેઇને શેઠ દોડે પાછળરે
 પ્રેમભાવ કરી પુજન સંતનું મેવા મીઠાઇ મુકે આગળ,
 વડોદર. ૧૭

ગેંડીના દરવાજા પાસે આન્ના સાહેબનું મકાનરે
 લલ્લુભાઇની બહુ છે ભારે શાક ભાજીની દુકાન, વડોદર. ૧૮
 ભાઉ મહારાજને કાવડી યુવાના મંદીરમાં થાય ભજનરે
 ગોયા દરવાજે આરતીના સાથે હનુમાનજીનું પુજનાવડોદર. ૧૯

(માંડવીથી તે ચાંપાનેર અજબડી વારસીયા થઇ મોદીખનું)

જંકસન છે ટેલીફોન મંડઇમાં શહેર વચ્ચે તો એકરે
 બેચાર ગાઉથી વાત કરેજાજ જવાબના રાખે તે ટેક, વડોદર. ૨૦
 નાણાવટી તો બ્યાજ વટાવનું રાખે પૈસાનું ખાતુરે
 મણીયારાને નારાયણરાવનું કંકુ ઘણું છે રાતુ, વડોદર. ૨૧
 ગુલાબ હીનો ચંપા ચમેલી અતરનો ભપકારોરે
 ગુલામ અદલી શેઠ દયાળુ કરે ધરમ બહુ સારો, વડોદર. ૨૨
 વિઠલ મંદિર બહુ છે સુંદર દર્શન લેવા જઈશુરે
 રાધા રૂપમણીને પ્રભુજી ઉભા છે નમ્ર એએનેથઈશું, વડોદર. ૨૩

જુનો પુરાનો ઘણા વખતનો મેહલ આગળું છે રાજનો
 ચોઘડીઆ ધુમધડાક વાગે રંગ આળ્યો વાજનો ॥વડોઢડા ૨૪
 ચઠ્ઠાણુ સાહેબ નાચબ સુખા છે પોલીસ ખાતુ બહુ મોહું
 સીકારખાનાની આગળ કચેરી મારે મરે ઘણુ ખોટુ ॥વડોઢડા ૨૫
 લાયક મુકયા અધીકારીને એઓ જોઈયે છે હુશીયારે
 જંગલ ફરે નહિ રાખે પરવા કરે વાઘને ઠાર ॥વડોઢડા ૨૬
 ન્યાત મરેઠી થઈને એકઠી પંચાયત બહુ થાયરે
 ઘણી ઘણીયાણી વઢે લઢે તો સંતોષી ઘેર ભય ॥વડોઢડા ૨૭
 વિલાયત જઈને પાસ થઈને કલાવંત ખાતું શોભાળ્યું
 અલ્લાઉદ્દીન છે નામ સાહેબનું દુનીયાને લોભાળ્યું ॥વડોઢડા ૨૮
 તરેહુ તરેહુના વાઘ ગાઘથી મહારાજની કરે ખુશ મરણ
 આવે જેના મનમાં લગ્નસમયમાં શ્રી ભરીને આપે અરણ ॥વાર ૨૯

(રાગ—મઢ-ઢાઢરા)

તંજવરવાળા, નાચે રૂપાળા, ગૌરાળ કાંતાળ નામ,
 વાજા અંગેળ, વાગે છે તેળ, કડકડ ધુમ વાગે બે ફામ.

(સાખી)

વરઘોડોતો ખુબ ખન્યો છે, વર્ણ્યો નવભય;
 નરનારી સજ્જગાર ચુકત બહુ, જોનારા ખુશ થાય.
 સ્ત્રીયો બધી મંગલ ગાયન ગાય.....વા

ખાનગી કચેરી સીસ્ટમ સારી ચીમણખાગ જોડે મેહેલમાં
 રાવસાહેબ સંપતરાવ મહારાજ કામ જીવે છે મેહેલમાં ॥ વ. ૧૩૦
 સેનાપતી એ લઢાઈ ખાતું સૌનું રક્ષણ કરનારા
 જનરલ બહાદર બડે ઉડળ સાથે ન્યાય કરનારા ॥ વડોદરા ૩૧
 જગભાલપોળ પ્રભુદાસ હરિભાઈ બાવસારની દુકાનરે
 છીંદડી ઓઢણીયો જરી કોરની ગવનનું બહુ માન ॥ વડોદરા ૩૨
 મેહેતા પોળ તો નજીક આવી શ્રી ગોવરધન ધામરે
 નરનારી જયજય કરી નાસે બલદેવજીના ઠામ ॥ વડોદરા ૩૩
 હીરાલાલ નાગજી ને દલસુખ નાગજી રપુગરાનું કરે કામરે
 જરની ધુલ્લઈ જોઈ કપડ સીલાઈ ખુશ થઈ લેછે લોકો નામ ૩૪
 હજુર તીજોરી અગણીત પૈસા હથીયારખંધ લોકો ફરતારે
 જરમન સીલુંહરનું કારખાનું મોટું સ્વદેશી સાફ કામ કરતાં કપ
 લલુબહાદર નામદીગંતર કીર્તિ મેળવી બહુ સારી
 સવાઈ બહાદર ચંદુલાલજીને સાજ્ય આપો ગીરધારી વ. ૩૬
 ભાઉપુરાણીક રાજ્ય આશ્રિતને માને જગતમાં નીરધારે
 સંકરપુરાણીજીની છે મીઠી વાણી જઈ બેસે દરબારે વ. ૩૭
 મદ્રાસી ડાકટર મનાર સ્વામી દવા કરે બહુ ભારીરે
 નાસુરભગંદર કંઠમાળાને મુળવ્યાધી જીવે થાય સારી વ. ૩૮
 છીપવાડ નાકે બાજવાડો ને પ્રાણજનું ધમસાનરે
 રસોઈ કરાવવા તેડયા હોય તો આપસમાં તોફાન વ. ૩૯

ભાતભાતનો લોટ લેવાને ત્રીકમભાઈની વખારે
 ચાંપાનેરના બહાર ભરે છે શુકરવારનો બહાર વ. ૪૦
 નાડા પાટીને પલંગ ખીછાના ફરનીયર ત્યાં વેચેરે
 તાંબાખીતળની ચાહે તે કીસમની વસ્તુઓ જનલોકલે છે વ. ૪૧
 કુમાર ચમારને ચીથરીઆ વળી ગાય લેંસને ઘોડારે
 કબૂતર તીતર બળદ મળે છે ખુશ થઈ છેતરાય થોડા વ. ૪૨
 ચુનીલાલ મોહનલાલ હલવઈ જીનાને નવા બહારમાં જઈશુરે
 કાપડવાલાને ત્યાં ખેસદુશાળા પસંદ કરીને માલ લઈશું વ. ૪૩
 ગુમાનદેવ ને રોકડીયાનું દર્શન દુરલભ થાયરે
 દુઃખલેશ હારિદ્ર બધાએ એકદમ નામ્ની જાય વ. ૪૪
 અજબડીને વાયડાવાડી વળી સરશીઆમાં તાજીયાં જાયરે
 સુરસાગરપર ઘોતા છાંટા ઉડે ઝૂમારામારો થાય. વ. ૪૫
 સરસનાથને જબરેશ્વર થઈ વારશીયાપર જઈશુરે
 પલટણવાલાને બધા રીસાલા તોપોના ખાર જોઈશું વ. ૪૬
 અષ્ટ ભુજ થઈ અડાણીયામાં બગીવાલાએ ઘોડા છોડયારે
 ખાવા સિતારામ સાધુજેશીના દર્શને લોકો દોડયા ॥વા॥ ૪૭
 ગાંખાનાને હુજરાત હજુરની ખત્રી પોળનું નાકુરે
 બખેરાવજી બંગડીવાલાને ગાંધી કેશવલાલનું કામ પાકુ ૪૮
 સાકરલાલલઈ અડીણ વેચે લેનારા ખુશ થાયરે
 દસ પાંચ ખેશેને રંગ જામે ત્યારે ખુશીથી પ્રભુગુણ જાય ૪૯
 મોદીખાનું છે લીકા આપાનું સરકાર ખાતે માલ ભરનારા
 સ્વદેશી વાળંદ લાઉને બખેરાવ કામ ખુળીના કરનારા ॥વા॥ ૫૦

સયાજીવિજય છાપખાનું ખુખીનાં ત્યાં, ઉત્તમ કામો થાયરે
માણેકલાલભાઈ ઘણા પ્રેમથી, કરે ગરીબને સહાય । વા પછ
પેપર સાફ નામ ધારી જુઓ દેશ દેશાવર બાયરે
ચાર હજાર ઉપરાંત ખર્ચ છે ત્યારે તેનું મન ખુશી થાય વ

(માંડવીથી તે શેહેર પુરા સુધી.)

માંડવી ઉપર ભગવો જાંડો જુના વખતથી ફરકેરે
ધરમી શેહેરનું નિશાન જોઈને દુરમતી લોકો બહુ ભડકે ॥ વા ૫૪

(રાગ—ગાદ દાદરા.)

ડાસીઓને તમે ચંદેરીને ગમે કપડ લેવાને બંધ
હમ્મસુખ મોરાર ઘણા છે વોરા સાચા બતાવે છે ભાવ
સરીફલ ઇ હમરભાઈ ચાંદભાઈ તેડી બંધ
દુકાનમાં જઈ માલ બધો જોઈ લેનારા ખુશ થાય
સાડીયોને ખાંડ મંદીલી મંગાય ॥ વા ૫૫

સોખી

ગોકળ આત્મારામ દુકાને પાડે ખાતું લખે નામ
મોટા મોટા માલ લેવા આવે ત્યારે લે છે ખડખડાવી હામઃ
જતી વેળા બંને કરે છિ સલામ ॥

સમસુદીન નુરભાઈને જીવાલાઈ મહમદલ ઇલાહામરે
અત્રીભાઈ જવાબ ઇ પાવડી ભેરાડવા ખેંચ ખેંચીનું કરે કામ પર
નુકસાવાલાતો સુગંધી વેચે એ એમ એમ. મહમદઆલીખડુતાજી
અબદુલહુસેન સુલતાનજીના સાથે મીયાભાઈ આદમજી વ. ૫૩.

પરસોતમલાલ તંબાકુ વેચે આખા જગતમાં નામરે
 પ્રભુજી પ્રસન્ન સદામાલખે છે આવે લેવા આખું મામ વ. ૫૬
 ચીજો સોનાની તરેહ તરેહની લેવા ખાતરી સીદ થાયરે
 ગીરધરલાલ દારકા શેઠલઈના ધરમકાંટે જ્યારે જાય વ. ૫૫
 ચાંદીરૂપાનો ખીજો છે કાંટો ભીકા કહ્યાણુજી એસેરે
 તોડ કરાવેને ભાવ કઢાવે લાગત આપીને માલ લેશે વ. ૫૬
 ચોકસીઓજો ચોકસ રીતે સોનાના દાગીના વેચેરે
 લલુલખીદાસ મગન કાલીદાસ લાજો રૂપીયાનો માલ લેછે વ. ૫૭
 બાપુલાલ નાથાલાલ વેચે બહુ ઉંચોમાત્ર નરસીકાલીદાસ બહુસારા
 જોગીલાલભઈ ખુસાલભઈ તો ધર્મી મરે ચમકારા વ. ૫૮
 ગાંધી લાઈનમાં સચોટી સાથે રાશે રાખે છે માલરે
 હરજીવનલાલ લાલચંદલાઈને પરસોતમ અંબાલાલ વ. ૫૯
 નાનચંદ શિવલાલ લલુ ગીરધર મનસુખ ભાણા વેપારી.
 સ્વદેશનો અલીમાન ધરાવે ગરીબને સુખકારી વ. ૬૦
 લાલભઈ ચુનીલાલ હુડીવાલાને લખમીદાસ ધોળી અટકરે
 પ્રભુજી આપે તેને ધરમો એસી મીથ્યા ન કરીએ ભટક વ. ૬૧
 નાનાલાઈચંદને રણછોડ કાલીદાસ વેપાર ખરેખરો કરનારા
 જહુરી જોખમનો માલ વેચે છે લાઈસિનના ભરનારા વ. ૬૨
 કેશવલાલ પાનાચંદ બુવો તમે અમૃતલાલની દુકાનરે
 ઇશ્વરલાઈને ચુનીલાલ મુગજી નાથા ગોરધનની વખાણ ૬૩
 કાગતીઓજમાં રોશનરી સાથે કોશ ચોપડા વેચેરે

અલ્લીલાઈ સૈંચલઈ સાચો ભાવ કહી રોકડ નાંજા બેઠે ૬૪
 આમદુભાઈ દુસેનભાઈને નુરૂદ્દીન અમસુદ્દીનરે
 રંગ રંગેરી ચાંદી સુનેરી કાગળ વેચે ઘણા ફેસીન ૥૫
 મોટા મોટા શ્રીમાન ઝવેરી નામધારીની દુકાનરે
 રાજ રાંક અને રજવાડા સૌ આપે ખુશીથી માન ૬૬
 હીરામોતી જ઼હેરાતની પારખ સારી કરતારે
 સ્વદેશ સેવા લજવવા સાડ વિદેશમાં નીત ફરતા ૬૭
 ફકીરભાઈ ઘેલાભાઈ જ઼હેરીને લીલાભાઈ રાયચંદરે
 ખીજા બતાવું નામખુશીથી થાય ગાવાને આનંદ ૬૮
 બાળાભઈ છોટાલાલભાઈને દયાલાલ ધનજીભઈરે
 કલકત્તા મદ્રાસ યુરોપ થઈ આપે લાભ મુંબઈ ૬૯
 મોટા જ઼હેરી લખી બતાવ્યાને પેટામો ભાગીદારરે
 અંદાજે હું ગણીને બતાવું પુણાસોને ચાર ૭૦
 સામગ્રીએચર શેઠ લાખોપતી સયાજી મિલ ઉદલવનારા
 ફોતપડ છે ગામ ઇનામી વહિવટના કરનારા ૭૧
 સડીઆળી પોળ નાકે અંખામાતાજી સૌનુ રક્ષણ કરનારી
 દુઃખ કલેશ ભય રીપુમદ હરવા પાછળ નિત ફરનારી ૭૨
 હરી લકિત તો નગર શેઠજીને સાવકારોમાં બહુ ભારે
 દાન ધર્મસદાવૃત્ત ગરીબને મળે સેડતા દારે ૭૩
 શાજરત બહુ માન વધારયું સયાજીદાવ મહારાજેરે-૧મો
 દયાધર્મી બહુ શાંત દેખાયા આનંદ થયો મને આજે ૭૪

વેચ મહાશંકર ત્રિભંગલ ચુરણ બનાવી વેચે બહુ સારા
ક બીદાસ ગોપાળ ચાંદી મુનાનુ ફેન્સી કામ કરનારા પાવા ૭૫
મીયા ઊરમાનભાઈ હુસેનભાઈને ઊરમાનભાઈ સદીકભાઈરે
વ્યાસલેટ સાળુ રંગ બંગડીયો વેચે વ્યાસ સફરની લખાઈ

૧. ૭૬

હાસનભાઈ મલેકલ વેચે ઉપર લખેલો માલરે.
ભાત વિક્રયનું આફીસ આગળ છે લવાજમ ભરે દર કાલ

૧. ૭૭

રેશમ સુતનાઉ ગરમ કપડ છે મોતી જેડાની દુકાનમાં
ચુર્ન લાલ છોટાલાલ લઈટ એજન્ટ છે મુંબઈ બડોદા, ઈંદોરમાં
વડોદરા ૭૮

ટોપીઓને મંદીલ ઝભલા વેચે કીલાભાઈ ભગવાનદાસરે
અધ્યપરીક્ષા સકલગુણાયુત રાજેશ્રીતો ખાસ ૧. ૭૯
સરકારી પંઢી ગેંક પેંસાની બંદોબસ્ત બહુ કરતારે
ભાવધરી દર્શનનીત કરીએ સારણેશ્વર દુઃખ હારતા. ૧. ૮૦

(મગ-મોડ-તાલ-દારા.)

આવે લીલરાત્ર જ્યારે-ચોભા બહુ ભારે-દર્શન લ્યો ત્યારે-
કેલાસનો ભાસ માય-
૬ જીતેપારે-પ્રભુલુપ્તારે-પુણ્ય વધારે-પાપ બળી ખાખ થાય

(સાખી.)

તાપસી તો તપ કરેને, લગત પ્રભુ ગુણ ગાય

લેહલાગી સપ્રેમનીતો, સદા કરે પ્રભુસહાય.

જેવા જેનાં કમં તેવાં કૃણ થાય

પટવાગર સારા નામ ધારી જો ગોરધન દ્વારકાદાસરે

નાથાભાઈ નાનસા, લલ્લુભાઈ ત્રિભુવન, બાપુભાઈ કૃતુભાઈ બાસ

વ. ૮૧

છોટાલાલ હામોદર, ત્રિકમ નરોત્તમ સમાન કામના કરનારા

જીવાભાઈ સમસુદીન ઇલેક્ટ્રીક કાર્ટ આચર્ય વેચનારા, વ. ૮૨

તરેહવાર જે ખેંડ વાગે કહું કારખાનાનાં નામરે

વજીરભાઈને અમીરભાઈ જીવો સરીફભાઈનું કામ, વ. ૮૩

બનુભાઈ, નખીબક્ષ વગાટે નહિ ચાલે કોની હામરે

ગુણની કિંમત ગુણીજન બાણે ઘણા આપે છે ઇનામ, વ. ૮૪

રણછોડજીનું દરશન લેતા ઘણા જોયા છે દુઃખીયારે

ભજન પુજન નીત ભાવ ધરે તે ક્ષણમાં થાશે સુખીયા, વ. ૮૫

તાળાં કુંચીયોને સજ્જ કરે છે યાદુબખ્ષી જીવાભાઈરે

ઝડીદાસ નાનાભાઈ પાદરાવાળા વેચે કાળી કાળી ખદ્યુ કાળી

શાઈ વ. ૮૬

કરોડીયા પોળ પાસે આવ્યા ત્યાં ઉત્તમ ધીને વેચેરે

રણછોડ અમીચંદ, ગડબડ વીરચંદ કાંટે ચડાવી માલ દે છે

વ. ૮૭

ખીજ વેપારી દ્વારકાં ધ્વિર, આમુલાલ દ્વારકા નામરે
 લોજન જમણની ન્યાત વખાણે આપે ખુશ થઈ પુરુ દામ વ. ૮૮
 સોભાગી શણગાર બનાવે વજ્રચુડા કહેવાયરે

પુંજલાલ મોતીલાલ, દામોદર નરોત્તમ, માર્ગે ત્યારે કામ પુરું
 થાય વ. ૮૯

જમનાદાસ કીલાભાઈ, કેશવલાલ વિરચંદ, છોટા ગુલાબચંદ
 બહુ ભારે

હાથીદાંતના નકસી કામ જોઈ લેનારા ખુશ જ્યારે ત્યારે વ. ૯૦
 હીરાલાલ મોતીલાલ કટલેરીવાલા, ચુનીલાલ ગોવિંદ બહુ આરા
 ઘણી ફેસનનું કાપડ વેચે અજબ ભારે ચમકારા વ. ૯૧
 અબદુલ કાદર, ઇબ્રામજી મોટા જથાબંદી વેચે માલરે

વીલાયતી ચીજો તરેહવાર બહુ લે છે હરીના લાલ વ. ૯૨
 મુબઉદ્દીન હાજી તુરાબઅલી ને યાકુબઅલી કીકાભાઈરે
 મહુમદઅલી અજબસા વેચે જોટી જવેરાત બાદશાહી વ. ૯૩
 શમસુદ્દીન નુરુદ્દીનભાઈ વેચે તેલ અતર ભારે લપકારો
 રાજરાજેશ્વર કંઈલાસ જેવું દરશને પ્રેમ વધારો વ. ૯૪
 લલુ ખુશાલભાઈ ચુરણ વેચે ને લે છે પ્રભુનું નામરે

ઉમરભાઈ મહુમદભાઈ વેચે ભારે ભારે ટોપીઓનું કામ. વ. ૯૫
 આદમજી નજમુદ્દીનભાઈ જૂઓ, છત્રીઓ વેચે ઘણો માલરે
 મીયાં બકરભાઈ રસુલભાઈ તો થયા કાપડમાં નિહાલ વ. ૯૬

ઉમરભાઈ આજમભાઈ તરેહવાર છીટ વેચેરે
 રેશમ સુતરાઉ ગરમ કપડને લેવા ઘસાક બહુ ખેંચે વ. ૬૭
 હિંદ વિજયની ઓફીસ બેતાં ફિલ્ડુ બહુ ખુશ થાયરે
 ભૂલ્યા ચુક્યાના થઈ માળાપો છાપુ છાપીને કરે સહાય વ. ૬૮
 ઝીણાભાઈ માણેકલાલભઈ તો કીરીટ કુંડલના કરતારે
 રેવાભાઈ પશુ સુકુટ બનાવે ટીકડીઓનું કામ સાડી ભરતા વ. ૬૯
 નરસિંહજીની પોળમાં ચાલ્યા દેવના દરશન થાયરે
 કડાં તાંબાનાં ચીતરી આપે ચીતનીયા કહેવાય. વ. ૧૦૦
 કીકાભાઈને સામળભાઈ ઝટપટ કામો કરતારે
 ફકીરચંદ જે કેશવલાલભઈ કળા કુશળે ચિત ધરતા વ. ૧૦૧
 છત્રેશ્વરી તો માતા જબરી ત્રીસૂળ હાથમાં ધારીરે
 જઈન મંદીરમાં મગનલાલભાઈ મદદ કરે બહુ સારી. વ. ૧૦૨
 રામજી મંદીર છોટાલાલ મહારાજનું દલા પટેલની પોળમાંરે
 રાજમાન્ય બુચ્ચો વૈદ્ય હીરાભાઈ ધનવંતરીઓની ઓળમાં વ. ૧૦૩
 આપુભાઈને છોટાભાઈ તો ગરીબ લોકોનાં દુઃખ દુરતા
 ચુનીલાલ હરીભઈ બાળ વધદની બોળ સાડી લોકો બહુ કરતા
 વ. ૧૦૪
 કાકરોળી ગામના ગોપાળલાલજી મહારાજનું કરો દર્શનરે
 નહાના નરસિંહજી તો લાડુબાઈ બાળાશંકરભઈને થયા પ્રસન્ન
 વ. ૧૦૫
 મોટા નરહરિ મહારાજનાં દરશનની બલિહારીરે
 પ્રભાત કાળે મંગળાસાડૂ હોડે નર ને વારી વ. ૧૦૬

(૧૪)

નંદા દીપ તો અખંડ બળતો ને દરશન લેવા જઇશું
પશ્ચાતાપ મને અસર થવાથી પાપ વિમોચન થઇશું. વ. ૧૦૭
નિત્ય નિયમ પ્રભૂ દરશન સાથે ચરણામૃત લેવાયરે
પુણ્યવાન બહુ વિમાન મારગે સ્વર્ગ લોકમાં તે જાય. વ. ૧૦૮

(રાગ મહાડ—દાદરા.)

લગ્ન સમારંભે, આનંદ ઉમંગે, ભક્ત મન રંગે, શોભા વરણવી
નવ જાય.
પ્રેમે નરનારી, શણગાર પહેરી, પ્રભુને ઘેરી, મંગલ ગાયન ગાય.

(સાખી)

વરઘોડો ભરપુર ભર્યો છે, ખાકી નહિ લગાર.
સુજન મારગે પુજન કરે જન, પાન પુલ ને હાર.
જય જય જય જય કરે પુકાર.
મદન મોહોનલાલ ઓઢે જરીની શાલ ધીરજલાલજીતો મુખીયારે
કાર્ય સાધુજન ઘડી ઘડી આવે મતલબના સૌ ભુખીયા વ. ૧૦૯
અંખા માતાનું દરશન લઈને રણછોડજી દુઃખ હરતારે
બુવા બોલુજીની કન્યાખાળાખાઈ સાકર માખણનીત ધરતાં ૧૧૦
કનસારા બહુ ભક્ત પ્રભુના પ્રેમે લખું છું નામરે
ભજન ભાવ ધરી ઘાટ ઘડે નવા તાંખા પીતળનું કામ વ. ૧૧૧
ઘડા ગાગરને થાળો લોટા જરમન સિલવર વેચેરે
કૃષ્ણલાલભાઈ કીકાભાઈ તો સસ્તુ વેચી પૈસા લે છે. વ. ૧૧૨

પટેલ ભાણુભાઈ મનસુખભાઈ તો માગો એવી ચીજો હોયે
માલ દેખાડી મનપુશ કરતા તરકીબથી દિલ ખેંચે વ. ૧૧૩
રણુછોડ પીતાંબર, બાપુલાલ ગીરધર, મોતીલાલ ઝોટાલાલ,

કનસારા

કૃષ્ણલાલ નારણદાસ, અમથા પ્રેમાનંદ દીલપુશ કામ કરનારા

વ. ૧૧૪

હીરાલાલ ભાઈજી, રણુછોડ પ્રેમાનંદ એઓની દુકાનપરજઈથુંરે
લલ્લુ ગોરધન, લઈચંદ ઇશ્વરને નોટો આપી નાણાં લઈથું વ. ૧૧૫
ડાહ્યાભાઈને ચુનીલાલભાઈ તો વડોદરા જેલના કંત્રાટી
લાકડી કાપડી માલ સારી સતરંજી લ્યો મજાપુન બહુ પાટી.

વ. ૧૧૬

સેખ ઉમરભાઈ કરીમભાઈ બુચો કાપડ તરેહવાર રાખે છે,

મુંબઈ માલની રાખી એજન્સી વેપારીને માલ આપે છે. વ. ૧૧૭

મેડીવાલા શેઠ જુના વખતના ઢાઝૂ વીલાયતી વેચેરે

દવાઢાઝૂને પરચુરણ માલ સોડા બરફ દીલ ખેંચે. વ. ૧૧૮

મીઆ સફીભાઈ હુસેનભાઈ તો લાવે દેશાવરો માલરે

ખુટ યુઝને, ટાંકોભારે ફોનોઆફ મારે બહુ તાલ. વ. ૧૧૯

વડોદરામાં ખરાદી કામો તારીફ લાયક ખાસ

સરકારી કામો બહુ સારા કરતા કસનદાસ રામદાસ. વ. ૧૨૦

કાનજી મોહનલાલ, જીવરામ ગોરધન કામ ખુબીના કરનારા

લાલજી મનસુખ, પરસોતમ ગોરધન હીરાલાલ મનસુખ સારા

વ. ૧૨૧

ખુશાલ વનારશી વાંસળી બનાવેને સંત હરીના ગુણ ગાયરે
નાદ અકાશે ભ્રમણ કરેને પ્રભુજી બહુ ખુશી થાય. વ. ૧૨૨
જેશી દેવશંકર ગાંડાભાઈ સારાં બજાયાં બનાવે ખડખડીઆં
કાઠીયાવાડી પેડા તીખી કળીઓ બનાવે અથાણા ચટાણી

ફાફડીઆં વ. ૧૨૩

અમ્રતભુવન જુઓ તીજ માળે છે લહેરીપુરાની પાસેરે
રાવળ ત્રંબકલાલ જીવતરામને, પૈસા આપે તે માલ ખાશે

વ. ૧૨૪

ગોવિંદ માધવ સેલાર કહે છે, ગરબી ગાઓ ખરો રાગરે
હાથ જોડી હું વિનતી કરું છું સદા ગાવામાં લેશે ભાગ વ. ૧૨૫

ગરબી-સુબોધમાળા.

પ્રભાત કાલે શૌચ વિધી મુખમાર્જનકરી ઝટ નહ્યયેરે
અહકૃત્ય કરતાં પ્રભુને સ્મરતાં ઇશ દર્શને જઇએરે વ. ૧
મંગલ આતી પ્રસન્ન મુતિ જોઇને પ્રેમમન ધરીયેરે
જય જય નામે ઉભા પ્રભુ સામે વૈકુંઠમાં સુખી થયેરે.

સ્વાર્થ થયો પરમાર્થ રહ્યો તેથી ઝટપટ ઘેરનીત આવીએ
 પતી મન ધરતા જે પ્રેમ વધારતા સતી તેઓને કહીએ
 સાસુ નણુંદના, બોધ વચનનાં મંત્ર સદા નિત જાપીએ.
 જેઠ જેઠાણીને સગાવાલાની સમજુતપર ચીત ધરીએ
 માખાપો સારાને ખીજા નઠારા મનમાં એવું નવ આણીએ
 યોગ્ય મન ધરીએ દીલમાં સંભારીએ વીવેક થકી કામ કરીએ
 દુનીયામો રહીએ વાકેફ થીએ સંસારે સુખ લેએ
 છંયા થયા મનમાં હારખાયા, માયામાં નવ લપંટયે
 સાંજ સવારે, ઘણા પ્રકારે, કુમાર કુવરી લાણીએ
 કલ્લા કુશલતા, સારી નિપુણતા, થયા પછી શું કરીએ

રાગ—ગાજે ગગન ધરરર ગગન ધરરર ઝપકે વિજળીઓ ઝરરર.
 મહાભારત જોઈ, સારા અરથ તમે, ખુશીની સાથે, સંભળાવો.
 રાજા જન્મેજ્ય, લેવા બધાશયા, વેશંપાચનજીને, બોલાવો. કહે
 રાજા પરીક્ષીતી જીવો તેમની સ્થીતી, શ્રીમત્ભાગવત કહે.

સંભળાવો. મને.

ભાગવત ગીતાજી જુઓ કૃષ્ણ પિતાજી તેવો, કરીને છંયાને બોધ
 લલગાવો ।

નીતી ધર્મની-ક્રીયા કર્મની-અધી વાતો કહી સમજાવો
 નહી માને તેને ધમકાવો, સાડ વંતે તેના શુભ ગાવો ॥
 પ્રભુને જોવા, દર્શન લેવા આંખો હુમીને, આપીરે
 સ્તવન કરે મોઢું મનન કરે થોડું જીવંડા હરીના નામે સોંપીરે
 કથા પુરાણને સાંભળો કાને ભજન કરો લલકારીરે
 ચરણ કમલના તુલસીદલના સુગંધ બહુ સુખકારીરે
 હાથે પુજન કરી પ્રભુની માળા ફેરી પગે મંદીરમાં જઈએ
 સદા સુખી નહી રાખે દુઃખી પ્રભુ ઘણું આનંદમાં રહીએ
 શ્રવણ મનન નિજધ્યાસ ધરે ત્યારે સાક્ષાતકારે પ્રભુ જોઈએ
 ગોવિંદ માધવ કહેતરી જાવ ભવ ગુરૂના વચ શીર ધરીએ
 અંત સમયમાં શ્રી નારાયણ નામ મુખેથી કહીએ

મરાઠી ભાષામાં સંગીત નવરા આયકો અથવા પ્રીતી
 પ્રેમાચે દીગ દરસન એ પુસ્તક તૈયાર છે.

જાહેર ખજાર.

વડોદરા શહેરની સુંદર ગરબી, { થોડા દિવસમાં બહુ
ભાગ ર ને. } પડશે.

સંગિત મુદ્યશ્લોક-રત્નમાળા { (તૈયાર છે)
મરાઠી ભાષામાં.

સંગિત મનુષ્ય જીવન ચરિત્ર { થોડા દિવસમાં બહુ
ગુજરાતી. } પડશે.

સંગિત કવાયત ચાર ભાષામાં.

77

વિગેરેના કર્તા.

આપનો નમ્ર સેવક,

ગોવિંદરાવ માધવરાવ સેલાર.

ટેકાણું—ઢાંડિયા ખજાર ઠાકા સાહેબની પાસા પાસે,

સુ. વડોદરા.

‘દેશી ગિત’ એવજીવ પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ-મુદ્રા.

